

Hronična bolest koja uništava alveole

Otežano disanje otkriva emfizem pluća

Najznačajniji faktor u nastanku emfizema pluća je pušenje, aerozagađenje, ali i izlaganje iritansima iz spoljne sredine

Nedostatak daha i otežano disanje prvi su znaci emfizema pluća i zahtevaju hitan odlazak lekaru jer, ako se ne leči, bolest brzo napreduje, a plućno tkivo propada

Disanje je vitalna funkcija kojom pluća obezbeđuju organizmu dovoljnu količinu kiseonika za obavljanje svih metaboličkih aktivnosti. Njihova osnovna uloga je razmena gasova, kiseonika i ugljen-dioksida između organizma i spoljne sredine. Osoba koja ima zdrava pluća dobija dovoljno kiseonika, aktivna je i puna energije. Međutim, kod osoba oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća (HOBP) dolazi do poremećaja ove funkcije zbog smanjenja protoka vazduha i kiseonika kroz disajni sistem pluća. Ovaj poremećaj, odnosno opstrukcija, uzrok je pojavi mnogobrojnih simptoma: otežanog disanja, kašlja, iskašljavanja, zviždanja u grudima, slabosti i malaksalosti.

HOBP je progresivno oboljenje praćeno periodičnim pogoršanjima simptoma od koga boluje skoro 10% odraslog stanovništva. HOBP podrazumeva dva klinička entiteta: emfizem pluća i hronični bronhitis. Bolesnici sa HOBP-om najčešće imaju kombinovane obe ove bolesti, mada mogu biti više ispoljene karakteristike jedne ili druge.

– Emfizem pluća je hronična, progresivna bolest koju karakteriše trajno i

ireverzibilno oštećenje pluća ispod završnih disajnih puteva. Oštećenje se manifestuje destrukcijom struktura alveola tj. „mehurića“ preko kojih se vrši razmena gasova, destrukcijom kapilarne mreže oko alveola, gubitkom elastičnosti pluća, što rezultira smanjenjem plućne funkcije i pojavom kliničkih simptoma bolesti – objašnjava prof. dr sc. med. Ilija Andrijević, direktor Instituta za plućne bolesti Vojvodine u Sremskoj Kamenici.

Simptomi emfizema pluća su u početku blagi, a s napredovanjem bolesti se progresivno pogoršavaju.

– Najčešći simptomi emfizema pluća su nedostatak daha, otežano disanje, osećaj teskobe u grudima, smanjena fizička aktivnost, gubitak apetita i telesne težine, umor i nemogućnost izvođenja i najjednostavnijih radnji u kasnim fazama bolesti. U uznapredovaloj formi bolesti dolazi do poremećaja kiseonika i ugljen-dioksida, odnosno do smanjenja kiseonika, a povećanja koncentracije ugljen-dioksida u krvi, što dovodi do mnogobrojnih

Terme Olimia

Ako želite da osvojite vikend u spa rizortu „Terme Olimia“, pošaljite odgovor na e-mail redakcija@bliczena.rs. U imenu mejla napišete „Nagradna akcija/Terme Olimia“

SAVET EKSPERTA

prof. dr sc. med. Ilija Andrijević
direktor
Instituta za plućne bolesti
Vojvodine

3X2
VAUČERA

kliničkih simptoma, između ostalog, i popuštanja srca.

Manje kiseonika, kraći udah

Najčešći uzroci emfizema pluća su dugogodišnje konzumiranje cigareta, aerozagađenje i izloženost toksičnim materijama iz okruženja. Takođe, postoji i forma emfizema pluća koja je uslovljena genetskim nedostatkom alfa-1-antitripsina, proteina koji štiti alveole da ih pojedini enzimi ne razore.

Emfizem je ozbiljna bolest i po definiciji progresivno stanje koje dovodi do nepovratnog oštećenja plućne funkcije, ali se tok može usporiti, a simptomi ublažiti korišćenjem adekvatne terapije.

– Lekovi poznati pod imenom bronhodilatatori u inhalacionom obliku, ili pumpice, donekle su efikasni i propisuju se radi olakšavanja simptoma. Takođe, i kratkotrajna primena oralnih ili inhalacionih kortikosteroida ima mesto u lečenju emfizema pluća. Značajno mesto u terapiji emfizema ima respiratorna rehabilitacija, a tu pre svega mislim na vežbe disanja. U terminalnoj fazi bolesti tj. u fazi tzv. respiratorne insuficijencije za lečenje ovih bolesnika je neophodna trajna primena kiseonika putem kiseoničnog koncentratora.

Prva mera lečenja je prestanak pušenja

Nažalost, specifična terapija za izlečenje ne postoji, cilj terapije je oslobađanje ili umanjenoje simptoma bolesti, prevencija komplikacija i usporavanje napredovanja bolesti.

– Kod pacijenata sa nedostatkom alfa-1-antitripsina indikovana je i supstitucija, odnosno nadoknada ovog proteina. Treba naglasiti da bi prva i osnovna mera u pristupu lečenja pacijenata sa emfizemom pluća bila prestanak pušenja – naglašava naš sagovornik.

Violeta Nedeljković
violeta.nedeljkovic@bliczena.rs

Kako se leče bolesti mrežnjače

Injekcija u oko zaustavlja propadanje vida

Standard lečenja bolesti mrežnjače u Srbiji prati savremene trendove i podrazumeva injekcije adekvatnih lekova koje se daju direktno u oko

Promene u vidnom polju kao što su zamagljen ili iskrivljen vid, tamne tačke u centralnom vidu, talasaste linije i fleke u vidnom polju neki su od znakova poremećaja mrežnjače. Takođe, mogu da se jave i iznenadni bleskovi svetlosti, nagli porast pritiska, zamagljen centralni vid, ali i potpuni gubitak vida.

Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije, bolesti mrežnjače su veoma česte i od njih boluje najmanje 2,2 milijarde ljudi. Srećom, većina problema sa vidom, uključujući i one koji su veoma ozbiljni, može se sprečiti ili usporiti, ali samo ako se otkriju na vreme.

Procenjuje se da su kod više od polovine slučajeva ovih oboljenja pravovremeni pregledi očiju mogli da pomognu u lečenju i sprečavanju oštećenja ili potpunog gubitka vida.

– U poslednjih nekoliko godina došlo je do značajnog napretka u načinu lečenja bolesti mrežnjače. Danas standard lečenja ove grupe bolesti podrazumeva injekcije adekvatnih lekova koje se daju direktno u oko. Ovaj novi metod lečenja znatno je poboljšao prognoze pacijentima koji pate od bolesti mrežnjače zahvaljujući tome što je umanjio brzinu kojom im propada vid – kaže docent dr Dijana Risimić, načelnik Dnevne bolnice za vaskularna oboljenja i dijabetes – medikalna retina Klinike za očne bolesti UKCS.

Žana Šibul, predsednik Udruženja pacijenata oftal-

Ovaj novi metod lečenja poboljšao je prognoze pacijentima sa bolestima mrežnjače jer je umanjio brzinu kojom im propada vid, kaže doc. dr Dijana Risimić

mologije „Bono Vido“, kaže da se mora podići svest u javnosti o značaju redovnih pregleda kod oftalmologa, koji su najbolji način za sprečavanje slabovidosti, kao i hroničnih oboljenja oka.

– Blagovremena prevencija i adekvatna dijagnostika ključni su, posebno kod hroničnih oftalmoloških oboljenja,

čije posledice je jako teško, ponekad i nemoguće lečiti, ako se ne otkriju na vreme. Zdravstveni profesionalci smatraju da je najbolji način za otkrivanje svake promene, godišnja kontrola vida – ističe Žana Šibul.

Postojeće terapije za oboljenja mrežnjače često su ograničene i nelagodne, te na osnovu toga mnogi oboljeli nastavljaju da žive sa ovim problemima.

– U svetu standard lečenja ovih bolesti je anti-VEGF terapija. U Srbiji, međutim, postoji limitirana dostupnost ove terapijske opcije i svi zajedno moramo na tome da radimo, kako bi terapija bila dostupna većem broju pacijenata.

Violeta Nedeljković
violeta.nedeljkovic@bliczena.rs